

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Відділ аспірантури та докторантури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
Паталія ЗАМКОВА
«25» 2026 р.

ПРОГРАМА
дослідницької пропозиції для вступу до аспірантури за третім
(освітньо-науковим) рівнем

Галузь знань Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Освітньо-наукова програма «Філологія. Українська мова»

Розробник:

Завальнюк Інна Яківна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол № 10 від 06.05.2026 р.

Завідувач кафедри української літератури

доц. Віннічук А.П.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови

Протокол № 11 від 01.04.2026 р.

Завідувач кафедри

доц. Павлушенко О.А.

Програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол № 5 від 11.05.2026 р.

Голова НМК

Богачук І. М.

Програма розглянута і схвалена на засіданні вченої ради факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол № 11 від 13.05.2026 р.

Декан ФФЖ

доц. Гандзюк В. О.

Вступ

Вступник до аспірантури готує презентацією дослідницької пропозиції своєї майбутньої дисертаційної праці в текстовому викладі з мультимедійним супроводом.

Тему дослідницької пропозиції вступник обирає особисто з урахуванням своїх наукових інтересів і пріоритетних напрямів наукових досліджень в сучасному мовознавстві або в сучасному літературознавстві

Дослідницька пропозиція повинна мати обсяг 5-7 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman кегль 14, всі поля по 2 см, міжрядковий інтервал 1,5 пт.

Дослідницьку пропозицію вступник подає до відділу аспірантури та докторантури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за 30 днів до проведення вступних випробувань для рецензування фахівцями кафедри української мови. За результатами розгляду дослідницької пропозиції рецензент надає вступникові протокол співбесіди.

Протокол співбесіди та дослідницьку пропозицію вступник подає до відділу аспірантури і докторантури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського разом з іншими документами, зазначеними в Правилах прийому до аспірантури і докторантури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського не пізніше, як за 10 днів до початку проведення вступних випробувань.

Презентацію дослідницької пропозиції оцінює предметна комісія під час співбесіди, проведеної за графіком вступних випробувань.

Орієнтовна структура дослідницької пропозиції

Інформація щодо дослідника та дослідницької команди: ПІБ особи, яка вступає до аспірантури, ПІБ, науковий ступінь та вчене звання передбачуваного наукового керівника, назва кафедри, на якій передбачається виконання дисертації, особисті контакти (телефон, e-mail) тощо.

Тема дослідницької пропозиції обирається з урахуванням інтегральної теми наукових досліджень фахової кафедри Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вибір теми дослідницької пропозиції ініціює вступник до аспірантури і подає на розгляд фахової кафедри.

Текст дослідницької пропозиції має обов'язково містити обґрунтування актуальності обраної для дослідження теми, ступінь її розробленості у вітчизняній і зарубіжній філологічній науці, об'єкт і предмет дослідження, його мету, основні завдання та можливі шляхи їх виконання, методологічну основу та науковий інструментарій. Необхідно переконливо довести новизну, теоретичну й практичну значущість пропонованого дослідження для розвитку вітчизняної науки. Вступник до аспірантури повинен продемонструвати чітке бачення очікуваних наукових результатів пропонованого ним дослідження, їх можливе практичне застосування та необхідні заходи, щоб результати цього дослідження були помічені й застосовані тими структурами, де вони можуть бути потенційно корисними.

У дослідницькій пропозиції вступник до аспірантури надає інформацію про особисті наукові досягнення, опубліковані праці.

У списку літератури наводиться перелік джерел наукової інформації та даних, які використано під час підготовки дослідницької пропозиції та (за можливості) перелік кластерів запланованих до використання наукових джерел за темою дослідження.

Мультимедійна презентація дослідницької пропозиції готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і не повинна перевищувати 15 слайдів (максимум 2 слайди на хвилину промови). Макет слайдів бажано обрати один для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами. В одному слайді доцільно вмішувати не більше, ніж 10 рядків тексту.

Структура мультимедійної і:

- тема дослідження (1 слайд);
- актуальність обраної проблеми дослідження (1 слайд);
- стан розроблення теми у вітчизняній та зарубіжній науці (1-2 слайди);
- мета та завдання дослідження (1-2 слайди);
- методологія дослідження (1-2 слайди);
- бібліографічний опис основної літератури методологічного характеру, яка відповідає тематиці дослідження (1-2 слайди).

Орієнтовний перелік питань для обговорення дослідницької пропозиції

1. Які чинники зумовили вибір теми Вашої дослідницької пропозиції? (актуальність, новизна дослідження тощо).
2. Як Ви можете оцінити рівень наукової вивченості теми, наукової проблеми обраного дослідження?
3. На які праці вітчизняних та зарубіжних науковців Ви опиралися на етапі вибору теми дослідницької пропозиції?
4. Які поняття будуть ключовими у Вашому дослідженні?
5. Чи передбачаєте Ви вивчення зарубіжного досвіду?
6. Які основні дослідницькі методи, на Вашу думку, необхідно використати у процесі виконання окреслених Вами наукових завдань?
4. Які результати дослідження Ви прогнозуєте та яке їх значення для науки та практики?
5. Чим зумовлене Ваше рішення зайнятися науковою діяльністю?
6. Охарактеризуйте себе як майбутнього науковця. Які складові наукової компетентності Ви плануєте набути під час навчання в аспірантурі?
7. Чи маєте Ви наукові публікації з теми пропонованого дослідження?
8. У яких закладах освіти, установах Ви плануєте впроваджувати результати здійсненого дослідження?
9. Чи маєте досвід участі в інших наукових дослідженнях?

Остаточне оцінювання здійснює комісія на основі презентації дослідницької пропозиції і відповідей на запитання згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь здобувачів освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за нижче поданими рівнями і критеріями.

Критерії оцінювання рівня дослідницької пропозиції здобувача вищої освіти

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
A 90-100 балів ВІДМІННО	Презентація забезпечує повне розкриття теми і має елементи новизни. Вступ містить значний і різноманітний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію щодо актуальності та доцільності дослідження. Автором коректно визначено об'єкт, предмет, гіпотезу, мету, завдання і методи дослідження. Представлена дослідницька пропозиція має наукову новизну та практичну цінність. Доповідь логічна, повна, стисла, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами. Відповіді на запитання змістовні, стислі, аргументовані.	ВИСОКИЙ
B 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Тема розкрита, проте є окремі недоліки непринципового характеру. Вступ містить значний і різноманітний масив опрацьованих інформаційних джерел, наявні авторські висновки, посилання на першоджерела, проте аналіз літературних джерел зроблений поверхнево, відсутні узагальнення, наукова полеміка. Подані у роботі авторські пропозиції не достатньо обґрунтовують актуальність та доцільність їх реалізації в процесі. Науковий апарат дослідження сформульовано коректно. Представлене розуміння наукової новизни та практичної цінності. Доповідь логічна, повна, стисла, проілюстрована добре оформленими наочними матеріалами. Відповіді на питання в основному повні, вступник добре знає предмет дослідження.	ВИСОКИЙ
C 75-79 балів ДОБРЕ	Тема дослідження розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. У презентації трапляється порушення логіки в побудові дослідження, взаємозв'язку між підрозділами роботи. Аналіз наукових джерел зроблений поверхнево, відсутні узагальнення, наукова полеміка, авторські висновки, посилання на першоджерела. Подані авторські пропозиції не містять обґрунтування актуальності та доцільності їх реалізації. Науковий апарат дослідження потребує доопрацювання. Відповіді на питання в основному правильні, вступник добре знає предмет роботи	ДОБРИЙ
D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Тема дисертаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру, наявні ознаки компіляції, відсутні узагальнення, авторські висновки. Дослідницька пропозиція ґрунтується на обмеженій інформаційній базі, немає чіткого розуміння наукового інструментарію, необхідного для реалізації дослідження. Є зауваження щодо оформлення презентації. Науковий апарат дослідження потребує значного доопрацювання. Доповідь прочитана за текстом, вступник не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання членів предметної комісії правильні або повні.	ЗАДОВІЛЬНИЙ

Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Тема роботи розкрита частково, мають місце недоліки змістового характеру, наявні ознаки компіляції, відсутні узагальнення, авторські висновки. Науковий апарат дослідження визначено не коректно. Доповідь прочитана за текстом, вступник не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання членів предметної комісії змістовні або повні. Наочні матеріали не відображають зміст передбачуваного дослідження.	НИЗЬКИЙ
Ех 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬН О	Тема роботи розкрита частково, мають місце недоліки змістового характеру, наявні ознаки компіляції, відсутні узагальнення, авторські висновки. Науковий апарат дослідження не визначено. Доповідь прочитана за текстом, вступник не володіє предметом дослідження, більшість запитань членів предметної комісії залишаються без відповідей. Наочні матеріали не відображають зміст передбачуваного дослідження.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО		

Рекомендована література

Основна

1. Вітченко А.О., Вітченко А.Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі: підручник Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
2. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: Авторський підручник. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2017. 398 с.
3. Комар Ю.М., Попов О.І, Комар В.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К . 2018. 182 с.
4. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В.Тішаєв, В.К. Демидов. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
6. Надикто В. Т. Основи наукових досліджень: підручн. Одеса: «Олді+», 2025. 268 с.
7. Носачова Ю. В., Іваненко О. І., Радовенчик Я. В. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Кондор, 2024. 132 с.
8. Основи наукових досліджень та науково-технічної творчості: навч. посіб. / В. О. Онищенко та ін. Київ : Ліра-К, 2020. 278 с.
9. Руденко В. М., Руденко Н. М. Основи наукових досліджень. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2025. 228 с.
10. Стояцька Г. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Дніпро: Дніпропетров. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 142 с.

Додаткова

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
2. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань. Практичний посібник: [препринт]. Київ: ДНТБ України, 2019. 33 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 352 с. URL: http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/_konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
4. Шаравара Т.О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. для аспірантів. Київ: Ліра-К, 2017. 255 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал: <http://www.osvita.com.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Національна парламентська бібліотека: <http://www.nplu.kiev.ua/>